

Dosar nr. 2r-239/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, s.Central (jud. C.Troianovschi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Anton, I.Țurcan, V.Cotorobai)

DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Avante” împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni” și Dumitru Tatarencu cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit apelul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca împotriva hotărârii din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Avante” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni” și Dumitru Tatarencu cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central acțiunea s-a admis parțial, s-a încasat în mod solidar de la Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni” și Dumitru Tatarencu în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Avante” dobânda de întârziere 3 794,43 de lei, penalitatea în mărime de 25 647,87 de lei, taxa de stat în sumă de 2 542,03 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei. În rest, s-a respins pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 11 219,90 de lei, ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca împotriva hotărârii din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei,

sediul Central și s-a remis avocatului Maxim Chișca cererea de apel cu toate documentele anexate.

Prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, s-a casat încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei la rejudecare, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca și s-a comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită conform exigențelor legale și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 662,45 de lei, în termen de 20 de zile calendaristice din momentul comunicării. S-a explicat că în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 3 decembrie 2018, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca și s-a remis cererea de apel cu toate documentele anexate.

Prin decizia din 30 ianuarie 2019, s-a admis recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, s-a casat încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei spre rejudecare la etapa punerii pe rol a apelului.

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca privind scutirea de la plata taxei de stat, s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 662,45 de lei în termen de 5 zile calendaristice calculat din momentul comunicării încheierii, nu s-a dat curs apelului declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni” împotriva hotărârii din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și s-a explicat apelantei că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca deoarece nu s-au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel date în încheierea emisă conform art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 11 martie 2019, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca a declarat recurs împotriva încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău s-a respins solicitarea scutirii de la plata taxei de stat pentru apelul nemotivat fiind acordat termen de prezentare a apelului motivat și achitării taxei de stat.

În cererea de apel nemotivat a menționat despre depunerea probatoriului în favoarea solicitării scutirii de la plata taxei de stat, la data depunerii apelului motivat, aspect care a fost respectat. Însă, emitenta încheierii recurate nu s-a expus asupra cerinței privind scutirea de la plata taxei de stat.

A considerat că, aceste circumstanțe generează casarea încheierii recurate, iar despre existența și conținutul acesteia a luat cunoștință la data de 27 februarie 2019 în urma recepționării scrisorii expediate pe adresa de e-mail.

A solicitat Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca admiterea recursului, casarea încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și remiterea cauzei spre examinare în ordine de apel.

Examinând recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 21 februarie 2019 și a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa recurentului la data de 27 februarie 2019 (f.d.165). Cererea de recurs a fost depusă la data de 11 martie 2019 (f.d.170). Astfel, recursul declarat Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, este în termen.

După parvenirea cauzei în instanța de recurs, la 29 martie 2019 în adresa intimaților a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimații nu a depus referință prin care să-și exprime opinia asupra recursului.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, prin intermediul avocatului Maxim Chișca urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, la 6 iulie 2018, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d.79).

Prin încheierea din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”,

prin intermediul avocatului Maxim Chișca și s-a comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legale și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 662,45 de lei în termen de 20 de zile calendaristice, calculat din momentul comunicării încheierii. S-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.115-116).

La data de 3 decembrie 2018, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, prin intermediul avocatului Maxim Chișca a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, fiind anexate detaliile contului din Banca Comercială „Procredit Bank” și informația despre ședința de judecată a unei alte cauze. (f.d.118-122).

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea repetată depusă de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, prin intermediul avocatului Maxim Chișca privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel depusă, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni” și s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 662,45 de lei în termen de 5 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării încheierii. S-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.152-153).

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca împotriva hotărârii din 20 iunie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central (f.d.155-157).

La 11 martie 2019 Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, prin intermediul avocatului Maxim Chișca a contestat încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, încheierea contestată cu recurs este una legală și întemeiată.

Or, sunt neîntemeiate și declarative argumentele recurentului expuse în cererea de recurs precum că instanța de apel nu a examinat cerința privind scutirea de la plata taxei de stat, ce a fost indicată în cererea de apel motivată.

Din actele cauzei se constată că această cerință a fost examinată dă către instanța de apel la 12 februarie 2019, care a emis încheierea prin care s-a respins cererea repetată privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat (f.d.152-153).

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează faptul că, la 12 februarie 2019 Curtea de Apel Chișinău a expediat la adresa electronică avocat.chiscamaxim@gmail.com, indicată de avocatul Maxim Chișca, încheierea din 12 februarie 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen de 5 zile calendaristice pentru achitarea taxei de stat (f.d.154).

Ulterior, la 27 februarie 2019 Curtea de Apel a expediat la aceeași adresă electronică a avocatului Maxim Chișca încheierea din 21 februarie 2019 prin care s-a restituit cererea de apel (f.d.158).

Avocatul Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni” Maxim Chișca, în cererea de recurs a confirmat recepționarea încheierii de restituire a cererii de apel din data de 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d.171). Acest fapt denotă și recepționarea încheierii din 12 februarie 2019 prin care s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Instanța de recurs conchide că, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 12 februarie 2019 corect a concluzionat și a respins cererea repetată a avocatului Maxim Chișca, înaintată în numele Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

La depunerea cererii de apel motivată, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni” a solicitat în mod repetat scutirea de la plata taxei de stat și a anexat două înscrisuri în susținerea imposibilității achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d.118-122).

Primul înscris denotă faptul instituirii interdicției pe mijloacele bănești în sumă de 410 000 de lei, din contul pe care îl deține în Banca Comercială „Procredit Bank”. Însă, acest înscris nu conține data eliberării informației (f.d.121).

Al doilea înscris conține informații despre ședința de judecată fixată pentru data de 14 decembrie 2018, la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Steviprod” împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni” cu privire la restituirea sumei (f.d.122).

Prin urmare, informația contului bancar din cadrul Băncii Comerciale „Procredit Bank” și informația despre ședința unde Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni” a fost acționată în instanța de judecată și se solicită restituirea sumei de la ultima, nu demonstrează starea financiară precară și nu dovedește imposibilitatea achitării taxei de stat în sumă de 662,45 de lei. Alte probe privind lipsa altor surse de venit și lipsa altor bunuri, nu au fost prezentate în instanța de apel și nici în cea de recurs.

Totodată, instanța de recurs menționează că, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca nu a prezentat informații eliberate de organul fiscal privind conturile bancare pe care le deține în instituțiile financiare din Republica Moldova, sau, lipsa acestor conturi.

În asemenea circumstanțe, este imposibilă aprecierea situației financiare a Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni”.

Astfel, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni” urma să prezinte dovada plății taxei de stat la depunerea cererii de apel în termenul acordat de instanța de apel prin încheierea din 12 februarie 2019.

În acest sens instanța de recurs relevă că, termenul de procedură se calculează potrivit dispozițiilor art. 110 Cod de procedură civilă, conform căruia termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Însă, până în prezent Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca nu a prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat.

Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că, părțile sânt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Conform art. 10 alin. (1) – (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sânt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 Cod de procedură civilă, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de apel nemotivate prin intermediul oficiului poștal la 5 iulie 2018, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, cunoscând despre obligativitatea prezentării și achitării plății taxei de stat, obligații ce aparțin acesteia potrivit Legii procedurale, nu a prezentat în termenul acordat dovada de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, nedepunerea de către partea în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă recurenței în anularea încheierii contestate.

Buna-credință prezumă că, partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului, despre care a cunoscut cu certitudine că se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În circumstanțele sus menționate se denotă lipsa bunei credințe din partea Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca și intenția de a tergiversa executarea hotărârii din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

În consecință, prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 20 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

În sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, dreptul la un tribunal nu este

absolut, or, acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că, participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Pițka c. Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, nedeplinirea de către partea în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă recurentului în anularea încheierii contestate.

În această ordine de idei, este cert că, Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca, neprezentând dovada de plată a taxei de stat a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională, iar instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate în cererea de recurs sânt neîntemeiate și declarative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca cu menținerea încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Speranța-Găuzeni”, reprezentată de avocatul Maxim Chișca.

Se menține încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Avante” împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Speranța-Găuzeni” și Dumitru Tatarencu cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu